

HUMANITAS

ORGAAN VAN DE STICHTING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG

REDACTIE: P. C. FABER en J. BOETJE - Medewerkers: Mr L. A. Donker, Mr R. Friedman-v. d. Heide, E. Geerts, Dr F. Grewel, F. R. de Geus, Dr G. Th. Kempe, D. Q. R. Mulock Houwer, H. Ploeg Jr, Dr A. Querido, Mr B. v. d. Waerden, e.a. Adres Redactie en Administratie: Stadhouderskade 139, Amsterdam-Z. Telef. 98665. Gem. Giro S 602.

ONZE VERJAARDAG

31 Mei 1945-31 Mei 1949

Het was in de mobilisatie 1914-1918. Grote manoeuvres werden er gehouden. Dood-moe waren we in de late avond ergens in een Brabants dorpje aangeland. Voor de inkwartiering was gezorgd en als commandant van een sectie was ik met een aantal soldaten in een boerderij beland. We zochten ons plaatsje in de schuur en ieder was blij, dat hij eindelijk rust kreeg.

Thans mag een leger gemotoriseerd zijn, in onze tijd was het voor de infanterie lopen. Hoeveel kilometers we die dag hadden afgelegd, ik weet het niet meer. Wel herinner ik mij heel, heel duidelijk, hoe ontzettend moe wij allen waren.

Het was een snik-hete dag geweest en met volledig gepakte ransel trekken langs zandpaden en door de heide, werkelijk, het is geen pretje.

Veel gezegd werd er niet meer in de schuur. De post was niet gearriveerd en veel nieuws hadden we niet gehoord.

Dicht bij mij lag een van mijn stadgenoten. In tegenstelling met anders, was ook Bertus Draaisma heel rustig. Gewoonlijk kon hij de boel aardig opstellen zetten en in mijn herinnering aan de mobilisatiejaren 1914-1918, spelen de gebeurtenissen met en om Bertus een aanzienlijke rol.

Stil lag hij in het stro. Plotseling zie ik hem opstaan, hij maakt een sierlijke buiging, steekt zijn rechterhand uit, legt zijn linker er in en ik hoor hem zeggen: „Wel gefeliciteerd, Bertus”. — „Wel bedankt, Draaisma”.

Belangstellend informeer ik, wat er met hem is. Hij is jarig, vertelt hij me. Dat heeft hij de hele dag niet geweten en ervaren. Plotseling schiet hem hem te binnen en aangezien niemand hem die dag heeft gefeliciteerd, heeft hij het zich zelf maar gedaan.

We hebben toen zijn verjaardag nog gevierd. De moeheid werd vergeten en er is onbedaarlijk gelachen, vooral toen de jarige Bertus op toeren kwam en hij ons deed genieten van zijn — soms wat wrange — humor.

Een psychologische beschouwing ga ik niet geven, al is de verleiding groot, om te trachten Bertus te schetsen en te ontleden, wat er op zijn verjaardag in hem om ging. Ik denk, als ik deze herinnering ophaal,

aan onze gemobiliseerde jongeren van vandaag, ook daar in het verre Indonesië en ik besef, van hoe grote betekenis en waarde, sympathie kan zijn en wat een Thuisfront kan betekenen voor de eenzamen op een eenzame post.

Straks zijn wij, u lezers en ik, jarig Vier jaar worden we. We zullen dit feest niet vieren. 31 Mei zal een werkdag zijn, als anders. Mijn agenda vertelt me, dat ik die avond een vergadering zal bijwonen, een vergadering, waar vraagstukken op het gebied van het maatschappelijk werk zullen worden behandeld. Enkele Humanitas-vrienden zullen die vergadering met mij bijwonen. Er zal die avond, dat weet ik vooruit, zeer principieel en misschien zelfs met een zekere hartstocht gediscussieerd worden. Toch, op die dag zal ik me herinneren, hoe de stichters van „Humanitas” vier jaar geleden aanwezig waren op het kantoor van Notaris Bennink Bolt; zal ik constateren, dat „Humanitas” is geworden een kleuter; zal ik overwegen, dat bij de kleuterleeftijd behoort, het willen uitgaan op verkenning en het de wereld willen veroveren; zal mijn fantasie gaan werken en zal ik ontwerpen het beeld van onze maatschappij, van de functie van het maatschappelijk werk en van de positie van onze organisatie, als „Humanitas” 25 jaar zal hebben bestaan.

Het beeld zal rooskleurig zijn — ik kan het niet anders schilderen — en tegelijkertijd zal ik me bewust zijn, hoeveel arbeid er verricht moet worden, hoe dikwijls nog gezegd, herhaald en herzegd zal moeten worden: „Er ligt een grote taak voor ons”. Op de verjaring van „Humanitas” leggen we — stilzwijgend — de belofte af: met nieuwe kracht, met frisse moed de arbeid voortgezet en allereerst gestevend naar het doel voor 1949..... 10.000 leden.

Heel „Humanitas” gaat in de Herfst — eerder mag ook — voeren een doelbewuste leden-win-actie.

Rotterdam gaat voor, alle andere afdelingen volgen en het kan:..... op 31 December 1949, 10.000 leden.

Vrienden van „Humanitas”, van harte gefeliciteerd met onze gemeenschappelijke verjaardag! Geen redevoeringen, geen bloemen. Werkkracht en..... leden, leden!

P. C. F.

ONS KUNNEN

Het resultaat van goede organisatie, een goed programma en..... van financiën.

Bovenstaande opschriften vormen een programma op zichzelf. Er kunnen enige achtereenvolgende nummers van ons tijdschrift over vol geschreven worden. Neen lezer, schrik niet. Al is bij mij de lust groot om het te doen, de redactie spaart u er voor. Wat we er dus van willen zeggen, zal — voor ditmaal — in een artikel worden geperst.

Welnu, ik steek van wal. Er was eens... neen er is. Nu niet het begin van een sprookje, maar de aanvang van een waar verhaal, een geschiedenis van heden. Een geschiedenis, welke ge allen in eigen omgeving kunt beleven.

In één der grootste gemeenten van ons land is een kerkelijke gemeenschap. Deze gemeenschap telt circa 10.000 lidmaten. Het kerkelijk verband onderhoudt en verzorgt 7 grote en kleine kerkgebouwen, benevens 7 predikanten en verder alles wat in een kerkelijke gemeenschap in een grote stad nu eenmaal onmisbaar is. Het kerkgenootschap — let op waarde lezers — wenst om principiële redenen op generlei wijze, hoewel het hierop volgens wet en voorschrift aanspraak kan maken, enige financiële hulp van de Overheid. Men doet alles voor 100 procent geheel uit eigen middelen. Dit standpunt, al is het niet het onze, verdient aller waardering.

Waaruit dan wel deze arbeid bestaat? Wel hier volgt een opsomming: geldelijke steun, verstrekking van voedsel, kleding, schoeisel en brandstoffen; huisbezoek, consultatie-bureau, inrichting van scholen voor B.O., gezinsverpleging, Psycho-technisch-Bureau, Inrichting voor Maatschappelijk Onvolwaardigen, orthopedische inrichting, doelmatig onderwijs, voorlopige beroepskeuze, zoeken van individueel arbeidsmilieu, uitzending van kinderen, contact Voogdijraad, hulp bij ontzetting en ontheffing, regeling van gezinsvoogdij, tehuis voor werkende meisjes, besteding vrije tijd, hulp bij het vinden van een passende werkring, nazorg, beroepskeuze, gezinsverpleging, voorlichting voor puberteitsjongens, opvoeding kinderen, hulp in de huishouding, voorlichting koken, wasbehandeling en linnenkast, ontspanning, ziekenbezoek, huwelijksmoeilijkheden, contact met overheidsinstanties, contact woninginspectie, contact met huiseigenaren, voorlichting doelmatige bewoning, contact werkgevers, individuele arbeidsbemiddeling, beheer tehuis voor ouden van dagen, gezinsverpleging en gestichtsverpleging.

Om deze geweldige arbeid te verzetten, is, naast het principieel en religieus beleven, geld nodig, veel geld. Hoeveel? Ja, dat weet ik niet precies, wel zo ongeveer — dat ongeveer heel ruim genomen — nl. 3 tot 4 ton per jaar. **Dat nu brengen deze 10.000 lidmaten, geheel vrijwillig op.** Is dat geen offer, geen overgave aan het beginsel?

Maar er is meer. Vrijwillig stort men ook nog grote bedragen om het hoger onderwijs van deze richting in

stand te houden, benevens zeer omvangrijke zendingsarbeid. Hoeveel dat alles vergt weet ik niet. Wel, dat deze mensen ook nog boven al datgene, dat ik opsomde, evenals wij onverplicht veel bijdragen, n.l. contributie voor vak- en politieke verenigingen en andere organisaties.

Kijk, vrienden, wie zo offert, weet wat plicht is.

Wat doen wij?

Lezer, als men 57 jaar is, komen er niet veel dagdromen meer. Te nuchter, te realistisch was en is het leven. En toch en toch? Ook in de man op leeftijd blijft steeds — de prikkel van ons doorzetten — iets van de vurige jongeling. Ook ik kreeg mijn dagdroom. Onze beweging — partij, vakbeweging, geheelonthouders, humanisten, enz. enz. — telt de leden bij vele honderdduizenden. Vijfhonderd-, zevenhonderd duizend? Ik weet het niet precies. „Ongetelde schapen zijn ook schapen” placht mijn moeder z.g. te zeggen. Met de gezinsleden mee, hebben we wel 1½ miljoen personen, die tot „de beweging” behoren. Is het meer, is het minder, wat doet het ertoe. Er zijn tallozen.

En nu ga ik in mijn dagdroom rekenen. Tienduizend lidmaten brengen 400.000 gulden bijeen; 1½ miljoen mensen vormen samen 150x10.000 personen. Geld offerende brengen dus 1½ miljoen bijeen 15x4 ton is...

Och Meyer, houd op met je dagdromen. Word wakker. Het bedrag, dat je wel berekende, maar niet invulde, **zou, begrepen onze mensen ook hun plicht ten volle, bijeen kunnen komen maar...** zie de werkelijkheid.

Ik ben wakker en weer reëel. Maar 100.000 actieve wilbewusten uit onze rijen kunnen toch wel 3 tot 4 ton jaarlijks bijeenbrengen? **Dat kan.**

Waarvoor ze dat bedrag — hetzij individueel, hetzij via hun organisatie, hetzij gecombineerd — moeten bijeenbrengen! Grotendeels voor hetzelfde werk, minus dan het directe kerkelijke werk, dat de meerge-noemde 10.000 verrichten (zie hiervoren).

Maar hoe brengen we die honderdduizend van ons bij, wat wij van ze verlangen en wat zij moeten doen?

Mag ik een gedachte daaromtrent uiten? Als ons hoofdbestuur nu eens een goed omschreven programma van werkzaamheden opbouwt met becijfering van kosten, enz. Vervolgens — om in het kader van thans te blijven — een Ronde-Tafelconferentie bijeenroept, voorbereid door individueel vóóroverleg van alle bevriende organisaties. Welnu, deze conferentie van vertegenwoordigers, laat ons zeggen drie per organisatie, bespreekt het programma. Wordt het aangenomen, dan ontstaan er twee verplichtingen, t.w. a het programma met kracht populariseren en er in massa werkers voor te werven en b. de financiële uitvoering mogelijk te maken.

Is deze opzet ook nog een wensdroom? Lezer, ongeveer 50 jaar geleden stond in midden-Europa een man op, die zijn volk, verstrooid over de wereld, een nieuw bijna messiaanse toekomst schilderde. Thans is, wat deze man zei, verwezenlijkt, al leek jaren geleden wat

Reorganisatie van de Voogdijraden

II

In ons vorig artikel beloofden we na te gaan, welke veranderingen in de werkwijze zullen worden geconstateerd, indien de denkbeelden van de Commissie „Reorganisatie van de Voogdijraden” zullen worden verwezenlijkt.

Men weet, dat in 1901 de Kinderwetten werden aangenomen en in-gevoerd in 1905. Men weet verder, dat de Kinderwetten zijn te delen in twee gedeelten, en wel het civiel- (burger-) rechterlijke en het strafrechterlijk deel.

Als ik het populair mag uitdrukken, in het burger-rechterlijke deel wordt geregeld, de verhouding van het kind tot zijn ouders, in het strafrechterlijke deel, de verhouding van het kind tot de Overheid, als dit kind een misdrijf heeft gepleegd.

In de Kinderwetten zijn in de loop der jaren verschillende wijzigingen aangebracht. Een der belangrijkste wijzigingen is de mogelijkheid, die, in 1922 werd geschapen, n.l. om een kind, dat zodanig opgroeit, dat het, uit welke oorzaak dan ook, wordt bedreigd met lichamelijke- of zedelijke ondergang, door de Kinderrechter onder toezicht te doen stellen. Was sedert 1905 de mogelijkheid geschapen, om ouders te ontzetten uit of te ontheffen van de ouderlijke macht of voogdij, nu, in 1922, deed het instituut voor de gezinsvoogdij zijn intrede.

Deze ondertoezichtstelling moet worden gevraagd door ouders (bijv. door middel van een procureur), door bloedverwanten, door de Voogdijraad, of door de Officier van Justitie. Voor het allergrootste deel der gevallen is de Voogdijraad het bemiddelingsorgaan.

Is het verzoek van de Voogdijraad ingewilligd, is, m.a.w. de ondertoezichtstelling uitgesproken, dan is de taak van de Voogdijraad beëindigd.

Wanneer de Kinderrechter een gezinsvoogd heeft benoemd, dan dient de gezinsvoogd zich, bij het voordoen van moeilijkheden, te wenden tot de Kinderrechter. Immers, de leiding van het toezicht op de uitvoering van de ondertoezichtstelling berust bij de

Kinderrechter. Door velen wordt dat al sedert lang niet de juiste verhouding geacht.

De Rechter is altijd de autoriteit, die een beslissing neemt bij geschillen, bij geschillen tussen burgers onderling, bij een geschil tussen de burger en de Overheid (misdrijf).

Bij de gezinsvoogdij is het zo, dat de Kinderrechter enerzijds leiding geeft aan de taak van de gezinsvoogd en anderzijds bij verschil van mening tussen gezinsvoogd en ouders moet beslissen.

De Commissie stelt nu voor, dat de leiding van de gezinsvoogdij zal berusten bij de gereorganiseerde voogdijraad, bij de Arrondissements-Jeugdraad.

Wij geloven, dat tegen dit voorstel op zich zelf niet te veel verzet zal rijzen. We geloven, dat dit voorstel juist is. Zoals de toestand thans is, verkeert de Kinderrechter altijd in een min of meer twee-slachtige positie. Bij de voorgestelde oplossing wordt de toestand aldus:

Bij eventueel verschil van mening tussen gezinsvoogd en ouders, is het aan de Jeugdraad om te beslissen, behoudens beroep der Kinderrechter. Het is vanzelfsprekend, dat deze reorganisatie alleen dan effect kan sorteren, als de Voogdijraden inderdaad worden gereorganiseerd. Dit is een noodzakelijke voorwaarde, want bij de huidige outillage van de Voogdijraad, althans van de meeste Voogdijraden, kan deze taak niet aan de Voogdijraad worden opgedragen.

Er is aan het voorstel van de Commissie nog een ander voordeel. Worden de voorstellen van de Commissie volledig aanvaard, dan is het de bedoeling — of de bedoeling zal kunnen worden verwezenlijkt bespreken we nader — dat de Arrondissements-Jeugdraad wordt HET middelpunt van de gehele kinderbescherming in het ressort der Raad. Geschiedt dit inderdaad, dan kan ook de propaganda voor de gezinsvoogdij worden bevorderd en dan is ook de scholing van de gezinsvoogdij te centraliseren. Daarmee kan de gezinsvoogdij op hoger peil worden gebracht.

Ook ten opzichte van het strafrechterlijke deel komt de Commissie met bepaalde suggesties. Daarover echter in een volgend artikel.

P. C. F.

hij wilde, een utopie. Welnu moge zijn wekroep ook de onze zijn, n.l.:

Wanneer gij wilt is het geen sprookje.

Naschrift. Dat ondergetekende persoonlijk van harte kan instemmen met deze „fantasterij” van Meijer de Vries zal duidelijk zijn voor wie z'n „illegale” brochure „Maatschappelijk Werk op Democratisch-Humanistische grondslag” indertijd kon lezen. Daarin bedroeg de dagdroom ook zo'n sommetje van een ton of 4 à 6..., bijengebracht in de door me 'n medefantast genoemde kring.

De eerste reactie op die wensdroom hoorde ik van een zeer bekend bestuurder van de vakbeweging en op een plaats waardoor je het niet licht vergeet. Toen wist ik al, in die benauwde cel waarin je niet eens slapen laat staan dromen kon, dus zeer reëel dacht: „voorlopig komt er na de bevrijding van die financiële plannen nog weinig terecht.”

Maar toch: we zijn begonnen zonder de tonnen (of liever: met lege) en er is begrip gekomen en ook enige financiële steun. Indien nu ook concentratie van krachten in de plaats komt van wat nu nog wel eens de indruk maakt van concurrentie, dan, ja dan wordt het sprookje werkelijkheid.

Moge de Ronde-Tafelconferentie door de Vries voorgesteld er spoedig komen!

J. BOETJE.

Ons congres

Op 2 en 3 Juli as. wordt het eerste congres van „Humanitas” gehouden. De afdelingsbesturen ontvingen hierover reeds nadere berichten betreffende afvaardiging, agenda enz.

Het congres zal op Zaterdagmiddag te 16 uur geopend worden door onze voorzitter, Zijne Excellentie mr dr J. in 't Veld.

De Zaterdagmiddag- en avondzittingen zullen geheel gewijd kunnen zijn aan de interne organisatie-zaken als jaarverslag 1948 en financieel verslag, verkiezing van het hoofdbestuur.

Op de Zondagmorgen zal een inleiding worden gehouden door de Heer Meier de Vries over: „Wat kunnen onze afdelingen in de praktijk doen?”

Ruime gelegenheid tot gedachtenwisseling omtrent de praktische en principiële grondslagen van ons werk zal dus mogelijk zijn.

Dit werkcongres van onze vierjarige organisatie moet een nieuwe stimulans zijn voor onze arbeid. We rekenen er dan ook op, dat alle afdelingen en correspondenten afgevaardigden naar dit congres zullen zenden.

Jubilea

* * *

6 Mei 1949 was het precies vijftig jaar geleden, dat „Pro Juventute” te Rotterdam werd opgericht.

Nog levendig herinner ik me, hoe indertijd het 25-jarig bestaan van Pro Juventute, Rotterdam werd gevierd en nu, na 25 jaar, vond dan het Gouden Jubileum plaats.

Zaterdag 7 Mei was ik weer eens in Rotterdam en ik mocht daar ontmoeten degenen, die ik in mijn Rotterdamse jaren mocht leren kennen.

Jhr. Mr v. Vierssen Trip hield de herdenkingsrede, terwijl de heer Mulock Houwer een blik wierp op de toekomst en uitstippelde de weg, die, naar zijn opvatting, „Pro Juventute” thans heeft te gaan.

Het was een genoegen nog weer eens te luisteren naar mr Van Vierssen Trip. Nog altijd sprankelend van geest en met een sterk gevoel voor humor vertelde hij daar over het verleden. Hij roemde de verdiensten van anderen en vergat te vertellen, welk aandeel hij in de kinderbeschermingsarbeid in Rotterdam had.

„Pro Juventute” Rotterdam heeft verdienstelijk werk verricht. Mannen en vrouwen van betekenis hebben als vrijwilligers in belangrijke mate aan deze arbeid meegewerkt.

Wie vroeger sprak van „Pro Juventute” Rotterdam, dacht ook aan G. A. M. de Bruyn, wijnhandelaar van beroep, jarenlang voorzitter van „Pro Juventute”, jarenlang een der grote figuren uit de reclasseringswereld, oprichter en voorzitter van „Landarbeid” te Zorgvlied (Dr.).

In de jaren 1918—1927 heb ik veel met de heer De Bruyn mogen bespreken. Geheel verschillend van afkomst en inslag, lagen we elkaar, geloof ik, toch wel. We hebben wel eens ernstig van inzicht verschild, maar ik heb deze voorzitter leren waarderen als een man met een zeer helder verstand, met grote sociale belangstelling en met veel initiatief.

„Pro Juventute” Rotterdam is ook veel dank verschuldigd aan mevr. E. Mees—Havelaar, die, zo deelde de huidige voorzitter mr J. Overwater, mee, thans benoemd is tot ere-lid (het eerste ere-lid) der Vereniging.

Een schitterende secretaresse vond „Pro Juventute” in de in 1947 afgetreden secretaresse mevr. mr C. A. Prins, die, helaas, tengevolge van haar minder-goede gezondheidstoestand niet aanwezig kon zijn.

Nauwgezet, ijverig en met een felle belangstelling, zo leerde ik haar kennen.

Geen bestuurslid van „Pro Juventute”, maar van grote betekenis voor Pro Juventute was ook de 1e Rotterdamse Kinderrechter, mr H. de Bie. Ik heb het altijd als een groot voorecht beschouwd, dat ik in mijn loopbaan als maatschappelijk werker, leerde kennen de grote figuren uit de kinderbescherming, de „De Kruisberg”: Klootsema, in Rotterdam: De Bruyn en mr H. de Bie, in Amsterdam: Mr G. T. J. de Jongh.

Geheel verschillend waren Klootsema en De Bruyn, geheel verschillend zijn De Bie en De Jongh en toch alle figuren van de eerste rang, van wie ik heel, heel veel mocht leren.

„Pro Juventute” Rotterdam gaat verder, thans onder voorzitterschap van mr J. Overwater, de tweede Rotterdamse Kinderrechter (thans afgetreden en vervangen door mej. dr Hudig). Of „Pro Juventute” zal gaan de weg, door Mulock Houwer gewezen, het dient te worden afgewacht, maar stellig mag verwacht worden, dat

mr Overwater de tekenen des tijds zal verstaan en niet zal verzuimen de bakens te verzetten, als hij meent, dat daarvoor de tijd gekomen is.

Behalve de vrijwilligers, had „Pro Juventute” de beschikking over ambtenaren voor de Kinderwetten. De ouderen heb ik allen gekend en ik ben met vriendschapsbanden met hen verbonden. Ik spreek niet over hen, maar ik wil wel gaarne verklaren, dat de functie van ambtenaar voor de Kinderwetten een zware, maar mooie functie is, en... welke functie door de Overheid niet op de juiste wijze werd gewaardeerd.

De verschillende verenigingen „Pro Juventute” zijn van grote betekenis geweest voor de ontwikkeling van de kinderbescherming, bij het jubileum in Rotterdam wilde ik daarvan nog eens gaarne getuigen.

Mulock Houwer wees erop, dat „Pro Juventute” zich niet voldoende gewend had tot „het volk”. Ik geloof, dat er in zijn verwijt waarheid zat. Ontstaan in de bloeitijd van het liberalisme, heeft „Pro Juventute” verzuimd, toen dit nodig was, in contact te treden met de opkomende arbeidersbeweging. Echter de arbeidersbeweging toonde ook geen belangstelling. Thans echter wordt dit anders — „Humanitas” is er het getuigenis van — en... samenwerking is, geloof ik, nog altijd mogelijk.

15 Juni aanstaande gaat de Nederlandse Bond tot Kinderbescherming zijn Gouden Jubileum vieren in het Indisch Instituut in Amsterdam.

Deze organisatie, thans genaamd de Nationale Federatie, de Nederlandse Bond tot Kinderbescherming, is dus even oud als „Pro Juventute” Rotterdam. („Pro Juventute” Amsterdam is nog enige jaren ouder). Openbaarde zich in het midden der 19e eeuw de belangstelling voor het verwaarloosde kind (Hoenderloo, de Helderlinggestichten te Zetten, Nederlands Metray te Eefde bij Zutphen — om maar een paar inrichtingen te noemen — dateren van die tijd), aan het einde van de 19e eeuw richt de belangstelling zich ook tot het misdadige kind, als ik die verouderde term nog eens mag gebruiken.

Oprichting van de verschillende verenigingen „Pro Juventute” op instigatie van prof. Van Hamel, oprichting van de Nederlandse Bond tot Kinderbescherming, de tot-standkoming van de Kinderwetten (1901) zijn er de te onderkennen bewijzen van.

Uit eigen ervaring ken ik de Nederlandse Bond van de laatste 30 jaar. Heel veel vergaderingen van de Bond heb ik bijgewoond; ik herinner me de botsingen tussen ouderen en jongeren, niet altijd waren de jongeren van toen het met de leiding eens — met Mulock Houwer zeg ik, we waren misschien wel eens te heftig en zelfs wel eens onbillijk — maar toch, van de Nederlandse Bond is een belangrijke invloed uitgegaan. Wat daar betoogd en bepleit werd — soms met ware harts-tocht — bleef niet zonder uitwerking en als thans geconstateerd kan worden, dat opvattingen zich hebben gewijzigd, dan is het mede te danken aan de omstandigheid, dat de vergaderingen van de Nederlandse Bond de gelegenheid gaven meningen te uiten, ook al werden die soms als extrême meningen gekwalificeerd.

Ter ere van de leiding van de Bond moet worden geconstateerd, dat ook de felste critici altijd de gelegenheid kregen te zeggen, wat ze meenden te moe-

ten zeggen. De prominente figuren uit de kinderbescherming ontmoetten elkaar en deze ontmoetingen zijn stellig van vruchtdragende betekenis geweest.

15 Juni aanstaande is de datum van het jubileum. Wij hopen er te zijn en onze lezers verslag te doen van deze bijeenkomst.

De Nederlandse Bond is thans de Nationale Federatie, eigenlijk gezegd een Federatie van federaties. Aanvankelijk stond de schrijver van dit artikel niet al te enthousiast tegenover de Nationale Federatie. Naar zijn mening had de Nationale Federatie te weinig zeggings- en beslissingskracht. Sedert de oprichting heeft hij de vergaderingen van de leiders van de bureau's der aangesloten organisaties mogen meemaken en hij moet eerlijk getuigen, de samenwerking was prettig en resultaat werd bereikt. De adviezen der opleidingscommissie, om een enkel voorbeeld te noemen, werden gevolgd en het begin voor een behoorlijke opleiding voor de werkers in de inrichtingen is er.

Veel valt er nog te doen, maar het tot dusver bereikte resultaat stemt hoopvol.

Het werk-apparaat van de Nationale Federatie is het Nationaal Bureau voor Kinderbescherming. Thans staat dit bureau nog onder de bezielende leiding van Mulock Houwer. Nog maar korte tijd helaas, want met ingang van September aanstaande, keert hij volledig terug naar „Zandbergen”.

„Zandbergen” gaat ook jubileren en wel op 9 Mei. Het 75-jarig bestaan wordt dan gevierd. Opgericht door de Dokkumer dominé Scheltema, stond „Zandbergen” jarenlang onder de leiding van jhr Ort, terwijl nu al weer jaren Mulock Houwer de bezielende leider is.

75 jaar wordt „Zandbergen”. Een besje is het allerminst. Integendeel, nog altijd is „Zandbergen” een der meest progressieve instellingen en... Mulock Houwer is nog boordevol met plannen.

19 Mei aanstaande gaan we naar „Zandbergen” om dit feest te vieren en om later onze lezers op de hoogte te houden van wat er voor de toekomst van deze 75-jarige is te verwachten.

Ook de Amsterdamse School voor Maatschappelijk Werk (de school van Moltzer) gaat jubileren.

In September aan staande zal het vijftig jaar zijn, dat deze school als eerste in Europa, werd opgericht. De oprichting van deze school is van grote betekenis geweest. Later komen we wel op dit jubileum terug, maar nu reeds willen we erop wijzen, dat het Jubileum-Comité een uitstekend plan heeft. Het wil namelijk de jubilerende school aanbieden een blijvend geschenk in de vorm van een op te richten fonds. Op dit fonds zal een beroep kunnen worden gedaan door kandidaten, die deze opleiding zouden willen volgen (en ook zeer geschikt lijken voor maatschappelijk werk), doch die niet in staat zijn, de kosten, hieraan verbonden, zelf geheel te dragen.

Dit is een uitstekend denkbeeld. Heel lang hebben we het bezwaar gevoeld, dat arbeiderskinderen om financiële redenen niet in staat waren, deze opleiding te volgen. Jammer voor deze arbeiderskinderen, jammer vooral ook voor het maatschappelijk werk.

Het maatschappelijk werk moet een zaak zijn van het gehele Nederlandse volk en al de geleidingen van

het Nederlandse volk moeten kunnen deelnemen aan dit werk.

Een uitgebreide Commissie van Aanbeveling werd gevormd, om dit doel te steunen. Wil men namen, hier zijn enkele: de ministers Joekes en Rutten, de Amsterdamse burgemeester mr Arn. J. d'Ailly en verder vele bekende maatschappelijke werkers (meij. mr Bal, dr H. P. Cloeck, mr J. Cramer, mr J. Evers, P. C. Faber, mr B. W. v. Houten, mej. mr dr E. L. Lekkerkerker, ds J. Meyer, dr F. S. Meyers, mr M. J. A. Moltzer, mr J. Overwater, dr A. Querido, mej. dr P. H. C. Tibout, mr M. E. Tjaden) en andere zeer bekende persoonlijkheden als bijvoorbeeld prof. dr W. Banning, E. Kupers en J. v. d. Kieft.

Wie voor dit doel gevoelt en nu reeds een bijdrage wil schenken, kan dit doen op de bankrekening van het Jubileum-Comité, bij de Associatie-Kassa, Herengracht 179 C., Amsterdam. Postgiro Associatie-Kassa 8665.

P. C. F.

* * *

Onze loterij

De trekkingsdatum uitgesteld.

Zoals we onze afdelingsbesturen en vertegenwoordigers(sters) in ons „Verlotingsbulletin” no. 3 reeds mededeelden besloot het bestuur om de trekkingsdatum nader vast te stellen op 31 Augustus a.s.

Uit de verschillende berichten welke wij uit de afdelingen ontvingen bleek dat nog niet alle bestelde loten waren verkocht. De verschillende andere grote loterijen welke de laatste maanden in het land werden gehouden hebben wellicht onze nog jonge en niet overal voldoende bekende onderneming op dit terrein wellicht enige concurrentie aangedaan. We menen echter dat niets onbepoefd gelaten moet worden alle 100.000 loten ook werkelijk te verkopen. Alle loten geplaatst en verkocht is de opgave in de nog resterende paar maanden voor de nu vastgestelde trekkingsdag van 31 Augustus.

Verschiedende afdelingen beantwoordde direct met duidelijke instemming dit uitstel: Aalsmeer bestelde er direct 350 loten bij (500 reeds verkocht). Haarlem: „stuur er nog 500”. Zaandam ook 500 erbij. En natuurlijk Middelburg dito. Amsterdam ook nog maar 1000 bij de reeds 14500 die reeds uitstaan, want in 34 winkels van de Coöperatie „Samenwerking” mochten loten ten verkoop worden neergelegd. Den Helder als steeds actief: 500 extra. Rotterdam 1000. Welke andere plaatsen volgen dit voorbeeld? Loten en affiches zijn hiervoor beschikbaar op ons Centraal Bureau.

Langzaam maar zeker volgt nu ook Den Haag hoevel 1500 nog altijd te weinig is vrienden.

Daar en overal rekenen we op krachtige voortzetting van onze lotenactie.

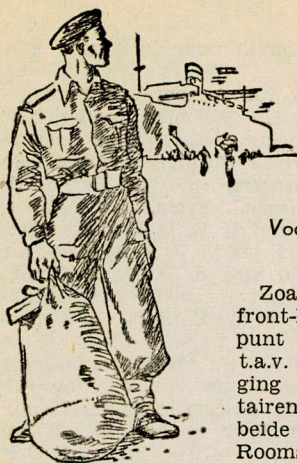
Het blijve tot de nieuwe trekkingsdatum 31 Augustus:

„Humanitas”-vrienden allen werken zij
Voor de grote „Humanitas” loterij.”

B.

NATIONALE RECLASSERINGS DAG - 18 JUNI 1949

Geeft U op als collectant(e)!

THUISFRONT „Humanitas”

ONGEWILD PLEIDOOI

Voor uitgebreide geestelijke
verzorging

Zoals bekend staat ons Thuisfront-Humanitas op het standpunt dat er ook een leemte is t.a.v. geestelijk-morele verzorging van de grote groep militairen, welke niet tot een der beide grote kerkelijke groepen — Rooms Katholiek of Protestant Christelijk — behoren.

Een ongewilde, maar treffende bijdrage, tot de juistheid van deze opvatting troffen we aan in een ingezonden stuk en vooral de reactie daarop van „bevoegde” zijde in de soldatenkrant „Het Lichtspoor”, no. 17 van 11 Mei 1949.

—„Verplicht ter Kerke?” zo vraagt Dpl. Sold. R. en hij schrijft daarover:

„De contrôle, die de legerleiding via commandanten van onderdelen op de (geregelde) kerkgang van de aan hun zorgen toevertrouwde manschappen houdt, juich ik toe, ook nadat die manschappen de meerderjarige leeftijd bereikt hebben en uiteraard onafhankelijk van het feit, of ik zelf kerkelijk meelevend ben of niet.

Maar ik heb de ervaring, dat de kerkgang periodiek bij compagniesorder verplicht gesteld werd en meestal nadat, zoals mij gebleken is, de geestelijke verzorgers van het bewuste onderdeel, ongetwijfeld terecht, over het geringe kerkbezoek bij de compagniescommandant geklaagd hadden.

Religieuze belijdenis is een geestelijk goed, dat te allen tijde boven het belang van de dienst verheven moet blijven. Ik geloof niet, dat de legerleiding een andere mening is toegedaan en, zoals gezegd, ik juich het toe, dat de legerleiding de vrije uitoefening van iemands godsdienstige plichten garandeert en er contrôle op uitoefent. Maar het verplicht stellen van kerkbezoek, doorgaans met het onofficiële dreigement van corveedienst of exercitie voor de niet-confessionelen op de achtergrond, dat is een regeling, die mij niet kan bevredigen. Daarbij komt nog, dat er in dienst altijd de zeer oppervlakkige, om niet te zeggen: ruwe selectie wordt toegepast tussen: Rooms-Katholiek en... „Protestant”! Tot zover sold. R.

Inderdaad: die corveedienst of exercitie voor de niet-confessionelen is zeer onbevredigend. Wat merkt de „bevoegde-zijde” hierover nu op? In de eerste plaats, dat er onderscheid is tussen het verplicht moeten bezoeken van godsdienstige bijeenkomsten en godsdiensttoefeningen op Zondag. Het bezoek aan de eerste is verplicht met dien verstande, dat de militair schriftelijk aan zijn commandant kan verklaren, dat hij die bijeenkomst niet wenst bij te wonen. „Deze verplichting wordt dus niet door de commandant naar eigen believen al of niet opgelegd”.

Wij zijn zo vrij hierbij op te merken, dat die vrijheid van de militair hier wel zeer formeel is gesteld en er in de praktijk van die ontheffing van de gestelde plicht wel heel weinig terecht komt.

Voor al niet waar de corvee of exercitie als vervanging van de godsdienstige bijeenkomst wordt beschouwd. En hier nu is het dat de „bevoegde-zijde” een ongewild, maar ons inziens een sterk pleidooi levert voor uitbreiding der geestelijke zorg, door te schrijven:

„Wat het onofficiële „dreigement” betreft, willen wij slechts opmerken, dat het voor de compagniescommandant wel een heel moeilijke puzzel lijkt om met een op het uur der godsdienstige bijeenkomsten (de R.K. en Prot. Christelijke bijeenkomsten moeten indien enigzins mogelijk op hetzelfde uur plaats vinden) zo geslonken onderdeel vruchtdragend te oefenen, anders dan door het doen van corveediensten of exercitieën.”

Welnu, men zou met de oplossing van die puzzel een begin kunnen maken, door de mogelijkheid te openen voor de niet-confessionelen eveneens bijeenkomsten te beleggen, waar voordrachten worden gehouden met een wel is waar niet-godsdienstige, maar toch geestelijke inhoud. Lezingen zoals bijv. gehouden worden in het Humanistisch Verbond, het Instituut voor Arbeidersontwikkeling, Vakorganisaties, Volksuniversiteiten, Drankbestrijdingsorganisaties, D.U.W.-kampen enz.

Op deze wijze kan aan de geestelijke vorming en verzorging van de buitenkerkelijke militair aandacht worden geschonken. Het ware o.i. van de kerkelijke verzorgers een zaak van wijs beleid indien ze aan de organisatie hiervan hun loyale medewerking zouden verlenen. Hun eigen geestelijke zorg schijnt ons op den duur meer gebaat met de geestelijke belangstelling van de buitenkerkelijken, dan bij een gedwongen bezoek van corvee- en exercitie vrezende soldaten, aan formeel niet, maar in werkelijkheid wel verplichte godsdienstbijeenkomsten.

Voor de buitenkerkelijke humanistische organisaties ligt hier in ieder geval een taak. Zij moeten blijven aandringen op een zo ruim mogelijke interpretatie, of zo nodig wijziging van, artikel 46 sub 5 van het Voorlopig Reglement op de Inwendige Dienst der Koninklijke Landmacht dat aan de kerkelijke gezindte de mogelijkheid geeft tot het beleggen van bijeenkomsten voor militairen. Vanzelfsprekend zijn waarborgen nodig dat uitsluitend de geestelijke vorming en verzorging het doel der samenkomsten is en contrôle daarop van regeringswege wordt gehouden.

Maar waar het vooral om gaat is dat in de — gelukkig! — tot stand gekomen betere verhouding tussen leger en volk, een deel van dat volk in feite gedwongen wordt naar de godsdienstige bijeenkomsten te gaan.

De keus, waartegen de godsdienstigen o.i. zelf ook bezwaar zouden moeten maken, moet in de toekomst niet meer zijn: kerk of corvee, maar: kerkelijke of humanistische geestelijke bijeenkomsten. J. Boetje.

Demobilisatiewerk zal er op uitgebreide schaal te doen zijn als in de loop van dit jaar het begin van het volgende jaar ca. 30.000 militairen uit Indonesië zullen terugkeren. Prepareert U daarop, afdelingsbesturen!!

Zorgt dat U voor onze groep Uw aandeel in het plaatselijke demobilisatiewerk kunt nemen.

„Humanitas”-afdelingen vormt Thuisfront-secies of treedt met ons in overleg omtrent de speedige oprichting van een afdeling.

ONS AFFICHE.

Het door ons uitgegeven affiche ter bekendmaking van ons werk blijkt het te doen.

Verschillende van onze afdelingen zonden reeds bestellingen in.

Leiden schrijft:

„Wij ontvingen de prachtige affiche van het Thuisfront, waarvoor onze compliment. Wij zouden ten eerste op prijs stellen, indien wij er 25 van U mochten ontvangen.”

Wie nog een exemplaar bestellen wil haaste zich, want de oplaag is beperkt.

MINISTERIËLE BELANGSTELLING VOOR DE GEZINSVERZORGING

Dezer dagen kwam de Centrale Raad voor gezinsverzorging voor de eerste maal in zijn definitieve samenstelling bijeen (nadat hij twee jaar in voorlopige samenstelling had gewerkt), bij welke gelegenheid de Minister van Sociale Zaken in een rede van zijn grote waardering en belangstelling voor het werk der gezinsverzorgsters blijk gaf.

De Centrale Raad, waarvan slechts die landelijke organisaties deel uitmaken, welke zelf de gezinsverzorging ten doel hebben, bestaat uit vertegenwoordigers van de Stichting Nationale Katholieke Gezinszorg, de Hervormde Raad voor Kerk en Gezin, het Centraal Bureau van Diaconiën der Gereformeerde Kerken, de Vereniging Humanitas en de Algemene Federatie van Groene Kruisverenigingen, terwijl de Minister van Sociale Zaken een ambtenaar van de Afdeling Sociale Bijstand van zijn Departement als adviserend lid heeft aangevoerd. Ook van het Wit-Gele Kruis is een afgevaardigde als adviserend lid toetgetreden.

Het Bestuur van de Raad is als volgt samengesteld:

Voorzitter: Mr. F. J. van Thiel, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Vice-Voorzitter: Mevrouw J. J. Valkenburg-Mackay.

Secretaris: A. Hofman.

Penningmeester: P. C. Faber.

Minister Joekes begon zijn rede met te verklaren, dat hij de samenwerking tussen de verschillende groepen, die de gezinsverzorging ter hand hebben genomen, op hoge prijs stelde en dat hij zijn waardering door persoonlijke aanwezigheid wilde doen blijken. Immers de gezinsverzorgsters doen belangrijk werk ten bate van het gezin, de kern van de maatschappij. En de Centrale Raad voor Gezinszorg, waarin de onderscheiden organisaties elkaar hebben gevonden, is de samenbunding van dat belangrijke werk en tevens het contactpunt met de Overheid.

Contactpunt met de Overheid, want er is inderdaad sprake van nevenschikking in de verhouding Overheid-particuliere organisaties. De Overheid zou dit werk — het vervangen van de moeder, die om fysieke of psychische redenen niet in staat is haar taak in het gezin naar behoren te vervullen — niet rechtstreeks kunnen uitoefenen. Dit is dan ook een taak voor particuliere organisaties, maar met medewerking van de Overheid, vooral financiële medewerking. Helaas laten de moeilijke financiële omstandigheden van het land nog slechts beperkte financiële steun toe.

Spreker bracht ook nog even het vraagstuk van de opleiding tot gezinsverzorgster ter sprake, een vraagstuk, dat door verscheidenheid van organisatie en van feitelijke omstandigheden, niet gemakkelijk tot een definitieve oplossing is te brengen. Spreker zal met grote aandacht en belangstelling kennis nemen van de adviezen en vraagt deze adviezen zo te richten, dat een samenwerking voor alle organisaties die op dit terrein werkzaam zijn — ook die, welke nog niet zijn aangesloten — mogelijk blijft.

De Minister eindigde zijn rede met volledige belangstelling en voor zover mogelijk medewerking toe te zeggen.

De Voorzitter, Mr. F. J. van Thiel, constateerde in zijn antwoord met vreugde, dat er blijkbaar volledige overeenstemming bestaat tussen de Minister van Sociale Zaken en de Centrale Raad voor Gezinsverzorging. Een vruchtbare bodem dus voor samenwerking. Spreker deed een beroep op de Minister de

financiële lasten zoveel mogelijk te verlichten, waarbij hij echter tevens deed uitkomen, dat de ministeriële belangstelling en de samenwerking met 's Ministers Departement van zeer grote waarde voor de gezinsverzorging zijn.

Vervolgens liet Minister Joekes zich in het kort door de vertegenwoordigers van de vijf bij de Centrale Raad aangesloten organisaties voorlichten over het werk van hun organisatie. Hierbij bleek, dat de gezinsverzorging vooral na de bevrijding een grote vlucht heeft genomen, terwijl in de dertiger jaren alleen het Groene Kruis met zijn „Dienst Huiszorg” in het Noorden en de Katholieken in het Zuiden met het werk van wijlen Mgr. Frencken (vanuit „Bouvigne” bij Breda) in deze werkzaam waren. Alle sprekers legden er de nadruk op, dat de gezinsverzorgsters eerst dan haar taak met succes kan vervullen, wanneer haar werk geschaagd wordt door idealisme, gefundeerd in een eigen levensbeschouwing.

WAT

gaat in Amsterdam gebeuren?

Voor onze lezers, die in de zomervacantie misschien Amsterdam gaan bezoeken, stelden we het volgende overzicht op van de belangrijke gebeurtenissen, die er in de volgende maanden in Amsterdam zullen plaats vinden.

Woensdag 15 Juni: Herdenkingsbijeenkomst ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de Nederlandse Bond tot Kinderbescherming in het Indisch Instituut, Mauritskade 63.

19 Augustus—18 September: R.A.I.-Gebouw, Ferdinand Bolstraat 155: Tentoonstelling „Jeugd van Nederland.”

Doel van de Tentoonstelling: Aan het Nederlandse volk duidelijk te maken, dat de zorg voor de jeugd van de allergrootste betekenis is voor het gehele volk.

Belangstelling voor deze jeugdzorg wakker te roepen, of te vergroten in een tijd, waarin onbekendheid met de waarde er van voor de toekomstige volkskracht, zou kunnen leiden tot achteruitgang, of onvoldoende ontwikkeling van de zorg voor de jeugd.

Opzet. Het terrein der zorg voor de jeugd is verdeeld in vijf secties, die in onderstaande volgorde een plaats krijgen in de tentoonstelling:

1. Het Gezin
2. Kinderhygiëne
3. Onderwijs
4. Kinderbescherming
5. Vorming buiten Schoolverband

In het kader van de laatste sectie zal tevens een beeld worden gegeven van „De Jeugd in het Arbeidsproces” en „De Jeugd en Sport”.

Er zal film, toneel, muziek en spel zijn, ook in de open lucht, waardoor een beeld zal worden gegeven van de verschillende activiteiten van de jeugd zelf.

De tentoonstelling is elke dag geopend; des Zondags vanaf 13.00 uur. Het bezoek van bepaalde groepen, zo vermeldt het prospectus, zal gestimuleerd worden (rechters, burgemeesters, raadsleden, onderwijzend personeel, artsen, enz.)

Wij voegen eraan toe de vraag: Kunnen afdelingen van „Humanitas” geen excursies organiseren?

18—22 Juli: Indisch Instituut, Mauritskade 63: Tweede Internationaal Congres voor Orthopaedagogiek („heilpaedagogiek”).

Van 18—22 Juli a.s. wordt in het Indisch Instituut te Amsterdam bovenbedoeld internationaal congres gehouden. Binnen- en buitenlandse sprekers zullen in plenaire zittingen en in sectie-vergaderingen vraag-

Alkmaar. Het jaarverslag van 1948, dat we van onze afdeling aldaar ontvingen, bewijst, dat er ook in dit jaar naar gestreefd is ons werk daar ingang te doen vinden. Het aantal leden bedroeg aan het eind van het verslagjaar 95.

Met een groep medewerkers(sters) werd deelgenomen aan arbeid op het gebied van gezinsvoogdij en toezicht op politieke delinquenten.

Op het gebied van sociale hulp werd medegewerkt aan verstrekking van baby-pakketten en andere kleding via verschillende instellingen. De afdeling zelf verstrekte steun in natura of geld aan vijf gezinnen.

Aan de jaarlijkse algemene autocht voor ouden van dagen werd meegewerkt door inschakeling van onze medewerkers bij de leiding en door financiële steun.

In verschillende sociale instellingen wordt de afdeling vertegenwoordigd door diverse bestuurders.

Amersfoort. De nieuwe secretris van deze afdeling, P. Talsma, Bankastraat 38, schrijft ons, dat men het werk voor „Humanitas” opnieuw gaat aanpakken, na een periode van ongewenste rust. Verschillende taken zullen ter hand worden genomen. Dit is in deze stad, waar de sociale arbeid belangstelling geniet zowel van particuliere als overheidszijde, zeker een verheugend bericht. Wij waken hier onze Amersfoortse lezers(essen) dan ook op het bestuur in de uitvoering der aan te vatten werkzaamheden bij te staan.

Amsterdam. Het als eenvoudig drukwerk uitgegeven Jaarverslag 1948 van deze afdeling doet zien, dat ook daar aan de verschillende onderdelen van het werk blijvende aandacht werd geschonken.

De secties Vrijwillige Verzorging, Reclassering en Kinderbescherming konden hun activiteit in verschillende opzichten uitbreiden. Een zestal scholingscursussen voor me-

dewerkers(sters) werden georganiseerd. De activiteit in de verschillende districten liep nogal uiteen, wat veelal afhankelijk is van de beschikbare medewerkers(sters) in de verschillende wijken. Als nieuw stuk werk, zij het nog op zeer bescheiden schaal begonnen, wordt gewezen op het uitzenden van kinderen in de vakantie, naar buitenafdelingen van „Humanitas”. Bij de wens in het verslag dat dit werk op uitgebreider schaal ter hand genomen moge en kunnen worden sluiten we ons gaarne aan.

En vooral stemmen we in met het slot van het verslag dat zegt, dat het begunstigersaantal voor de hoofdstad nog altijd veel te laag is en aldus eindigt:

„Propaganda — dat wil in het nieuwe jaar, waarin onze Stichting een Vereniging is geworden — zeggen: **leden winnen, blijft het devies.**

Want alleen door een financieel krachtige organisatie en een toegewijd corps van medewerkers(sters) kan het maatschappelijk werk volgens de eisen des tijds worden uitgevoerd. Daartoe roepen we allen op die „Humanitas” ook in Amsterdam tot zo'n krachtige organisatie willen zien uitgroeien.”

Apeldoorn. Lange tijd scheen het dat onze vrienden in Veluwe's hoofdstad geen belangstelling konden krijgen voor ons werk. Uit een schrijven dat wij van de secretaris, de heer Donselaar, ontvingen blijkt, dat die belangstelling weer groeiende is. Besprekingen met verschillende instanties werden gevoerd en o.m. in de kring van de vakbeweging aandacht voor ons werk verkregen.

Niet het minst belangrijk is, dat de afdeling zitting kreeg in de commissie voor het werk der gezinsverzorging onder de niet-confessionelen. Er zal dus binnenkort een aandeel in dit werk genomen kunnen worden.

Den Haag. De nieuwe secretaris van deze afdeling is: P. A. Weij-

mer, Druivenstraat 24.

Men is aan een meerdere activering der medewerkers(sters) begonnen en zal een actie inzetten tot een belangrijke uitbreiding van het ledental. Dit is zeker ook voor Den Haag een dringende noodzaak en wij wensen onze Haagse vrienden alle succes bij dit streven.

Utrecht. Uit deze gastvrije veste, waar onze landelijke conferenties gehouden plegen te worden, ontvingen we ook een jaarverslag over 1948. Ook hier een gestaag pogen ons werk meer en meer uit te breiden. We noemen dat van de sectie Jeugdzorg, waarbij 29 medewerkers een 40-tal toezichtgevallen onder hun hoede hadden. De sectie Vrijwillige Verzorging zette haar werkzaamheden in samenwerking met de burg. instelling voor Maatschappelijk Hulpbetoon ook in 1948 actief voort.

In de plaatsing en verzorging van een grote groep Oostenrijkse kinderen nam ook deze afdeling een belangrijk aandeel.

Meerdere bekendheid werd hierdoor aan ons werk gegeven zo constateert het verslag.

Met een aantal gezinnen die in bijzondere moeilijkheden verkeerden had de afdeling bemoeiing en in enkele dezer gevallen kon financiële steun worden verleend.

Het verslag eindigt met de opmerking dat onze organisatie, in vergelijking met de kerkelijke instellingen die beschikken over vele beroepsmedewerkers, naast de onmisbare vrijwillige krachten, een grote voorsprong hebben en dat onze opgave is die achterstand in te halen.

Een conclusie die we, bij herhaling, hier onderstrepen en die (zie het artikel van de voorzitter der afdeling Utrecht, Meijer de Vries, in dit nummer) geen andere opgave stelt dan: versterking van de financiële basis.

Ofwel onze eerste opgaven vervullen: **alle loten verkopen** en 10.000 leden aan het einde van dit jaar bereiken! J. B.

(Vervolg van pag. 7)

stukken behandelen betreffende opvoeding, onderwijs en zorg aan kinderen, die in geestelijk en zintuigelijk opzicht afwijkingen vertonen. Er zijn secties voor doofstomheid, blindheid en zwakzinnigheid, ook voor zeer moeilijk opvoedbare kinderen, voor partiële defecte en voor begaafde kinderen. Woensdag 20 Juli zal door de congresdeelnemers een bezoek gebracht worden aan het Eerste Internationale kamp voor lichamelijk en zintuigelijk gebrekkige padvindende, dat in dezelfde week in Lunteren wordt gehouden. Zowel voor dit kamp als voor het congres is reeds van grote internationale belangstelling blij gegeven.

Het inschrijfgeld voor het gehele congres bedraagt f 5.—. Ook zullen er dagkaarten verkrijgbaar zijn.

Inlichtingen en deelnemersformulieren bij dr B. Stokvis, Weteringplantsoen 2, Museumflat, Amsterdam-C.

Er wordt verondersteld, dat bij ongeveer 40 sprekers, die op het Congres het woord zullen voeren, 18 Neder-

landers zijn, 5 Amerikanen, 4 Engelsen, 3 Fransen, 2 Belgen, 1 Zweed, 1 Deen en 5 Zwitsers.

In ons volgend nummer zullen we mededelingen doen over het programma van dit belangrijke internationale congres.

Nu reeds vermelden we, dat op Donderdag 21 Juli de navolgende onderwerpen zullen worden behandeld: Sectie 1: Psychopathie — de afgrenzing van de zeer moeilijke opvoedbaarheid.

Sectie 2: Partiële (gedeeltelijke) defecten.

Sectie 4: Wettelijke maatregelen — kinderrecht.

Sectie 5: Verwaarlozing — het internaat; het psychologische beeld van de verwaarloosde; therapie (geneeswijze.)

Behalve de sectie-vergaderingen zal in de algemene bijeenkomst aan de orde worden gesteld:

1. de zwakbegaafdheid als sociaal probleem;
2. de nazorg van de niet-geïnterneerde (medisch);
3. de nazorg van de niet-geïnterneerde (paedagogisch).